

Hikâyesi Olan Şarkılar

13 Unutulmaz Eser

Çeşmidil'e âşık oldu Kürdili Hicazkâr doğdu

Oğlu öldü, bir gonca femin yaresi oldu

Hapisten yazdığı şarkı ile kurtuldu

Akl hastanesinde yapılan beste

Sakın geç kalma erken gel!

İlk Kez

Hikâyeleri ile Birlikte Tek

Albümde

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür A.Ş., Türk Sanat Müziği'nin 13 unutulmaz eserini ilk kez hikâyeleri ile birlikte müzikseverlerin beğenisine sundu.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür A.Ş., yaşanmışlığın izlerini taşıyan 13 ölümsüz şarkıyı hikâyeleri ile birlikte müzikseverlerin beğenisine sunan yepyeni bir albüm yayınladı. Türk Sanat Müziği sanatçısı Jülide Bilgi'nin seslendirdiği

Hikâyesi Olan Şarkılar isimli albüm, hayatımızın bir dönemine damgası vuran ve kendimizi bulduğumuz şarkıları ve onların birbirinden ilginç hikâyelerini bir araya getiriyor.

Albümde Hamamizade İsmail Dede Efendi, Hacı Arif Bey, Buhurizade Mustafa İtri Efendi, Şevki Bey, Rahmi Bey, Lütfü Bey, Rum kemençeci Aleko Bacanos ve Ermeni kemani Tatyos Efendi'ye ait besteler bulunuyor.

İşte Birbirinden İlginç O Hikâyeler!

Oğlu öldü, bir gonca femin yaresi oldu

Babasının hamam işletmesi sebebiyle Hamamizade İsmail Dede olarak bilinen İsmail Dede Efendi 1804'te şeyhi Ali Nukti Dede'yi ardından 3 yaşındaki oğlunu, ardından annesini ve iki yıl sonrada ikinci oğlunu kaybeder.

Dede Efendi, büyük oğlunun vefatının acısıyla “Bir Gonca Femin Yaresi Vardır Ciğerimde” isimli eserini besteler. Bayati makamındaki bu mersiye, Türk müzik tarihinde *kişisel bir konunun işlendiği ilk eser* olarak yerini alır.

Hacı Arif Bey Kefaletini “Ahteri Düşkün Garibi” ile ödedi

Hacı Arif Bey Sultan Abdülmecid Han döneminde sarayın en gözde bestekârıdır ve hanedan ailesinden biri gibi hürmet görür. Besteci sarayda gözden düştüğü vehmine kapıldığı bir dönemde, Sultan Abdülhamid Han tarafından bir fasıl için saraya davet edilir. Hacı Arif Bey daveti kabul etmez ve gelen aracılara emir ile musiki sanatını icra edemeyeceğini söyler. Bunun üzerine oda hapsine atılan besteci, 50 gün sonra “Ahteri düşkün, garibü aşık-ı biçareyim / Sen dururken padişahım, ben kime yalvareyim?” dizeleriyle başlayan nihavent besteyi yapar ve padişahın dinlemesini sağlar. Bu eser onun kefaleti olur ve hapisten kurtulur.

Çeşmidil'e aşık oldu Kürdili Hicazkar doğdu

Hacı Arif Bey sarayda verdiği musiki dersleri sırasında cariye Çeşmidil'e âşık olur. İkisinin bakışmaları padişahın kulağına gider ve bestekâr duygularını “Geçti zahm-ı hicrin ta dil-i naşadıma / Merhamet kıl gamze cadu yetiş imdadıma” dizeleriyle açık eder.

Bu eser Hacı Arif Bey'in Çeşmidil'e duyduğu aşk ile icat ettiği *Kürdili Hicazkar* makamında bestelenmiştir.

Çeşmidil'i sevmekti vebali

Hacı Arif Bey aşkına besteler yaptığı Çeşmidil ile padişahın izniyle evlenir fakat iki yıl sonra terk edilir. Haremde, Çeşmidil'in sadece haremdeki kızları kıskandırmak için Hacı Arif Bey ile evlendiği konuşulur. Besteci acısını “Niçin

terk eyleyip gittin a zalim / Seni sevmek midir bilmem vebalim” dizeleriyle anlatır.

Sakın geç kalma erken gel!

Edebiyatçı ve musikişinas Ahmet Rasim Bey, yalnız bir insan olan besteci Tatyos Efendi'nin arkadaşıdır. İkili tüm zamanlarını birlikte geçirir. Fakat Ahmet Rasim'in eşi bu durumdan memnun değildir. Yine bir gün kocası evden çıkarken sıkı sıkı “Sakın geç kalma erken gel” diye tembih eder. Yine geç vakte kadar Tatyos Efendi'nin yanında kalan Ahmet Rasim eşine karşı mahcubiyet hisseder, gönlünü almak ister. “Sakın geç kalma erken gel” diyen eşinden ilham alan Ahmet Rasim yıllarca dillerden düşmeyecek şarkının sözlerini yazar, Tatyos Efendi de bestesine imzasını atar.

Akıl hastanesinde yapılan beste

Büyük bir besteci ve lavta ustası olan Lütfü Bey oldukça çekingen biridir. Bu huyunu bilen arkadaşları ona şaka yapmak için uykusunda korkuturlar. Şaka amacını açar. Lütfü Bey aklını yitirir ve akıl hastanesine yatırılır. Zaman zaman akli yerine gelen besteci “Sana n'oldu gönül şad olmuyorsun / Bu derdü gamdan azad olmuyorsun / Harap oldun da abad olmuyorsun dizelerinden oluşan besteyi yapar.